

Vervolgonderzoek (kleine) marters, huismussen en vleermuizen

Nieuw-Loosdrechtse dijk 205A, Loosdrecht

13 oktober 2020, versie 1

Vervolgonderzoek kleine marters, huismussen en vleermuizen

Nieuw-Loosdrechtse dijk 205A, Loosdrecht

Projectleider:	Martijn Korthorst
Auteur:	Martijn Struijf
Kwaliteitscontrole:	Martijn Korthorst
Opdrachtgever:	Planruimte. Ruimte voor morgen
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. Gerben Enserink
Foto's en afbeeldingen	Martijn Struijf
Projectnummer	M-20-50533
Wijze van citeren	Struijf, M. (2020). Vervolgonderzoek (kleine) marters, huismus en vleermuizen. Natuurlijke zaken, Heiloo.

© Natuurlijke Zaken

De zakelijke dienstverlening van Landschap Noord-Holland

Postbus 222

1850 AE, Heiloo

088-0064400

www.natuurlijkezaken.nl

Deze Quickscan is een potentie-inschatting naar (beschermde) soorten die in een gebied kunnen voorkomen, in combinatie met een toetsing aan de Wet natuurbescherming. Het veldbezoek betreft een momentopname we beoordelen een locatie op de potentiële aanwezigheid van (beschermde) soorten en geschikt leefgebied voor (beschermde) soorten. Indien bij werkzaamheden in de toekomst toch soorten worden aangetroffen dient gehandeld te worden naar de wet- en regelgeving met betrekking tot de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Mogelijk is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te treffen of aanvullend onderzoek uit te voeren.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	DOEL	4
2	PLANGEBIED	5
2.1	PLANGEBIED	5
3	VERVOLGONDERZOEK MARTERS	6
3.1	METHODE	6
3.2	RESULTATEN.....	8
4	VERVOLGONDERZOEK VLEERMUIZEN	9
4.1	METHODE	9
4.2	RESULTATEN VLEERMUIZEN	10
4.2.1	<i>Per soort</i>	10
5	VERVOLGONDERZOEK HUISMUS	15
5.1	METHODE	15
5.2	RESULTATEN.....	15
6	SAMENVATTENDE CONCLUSIE	16
6.1	MAATREGELEN	16
	LITERATUUR	18
	BIJLAGE I TABELLEN BESCHERMDE SOORTEN IN NOORD-HOLLAND	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op de Nieuw Loosdrechtseweg 205A te Loosdrecht worden plannen voorbereid voor een verbouwing. Het voornemen is er om een hooiberg te verwijderen, er wordt een bijgebouw gerealiseerd en een loods naar een woning omgevormd.

Uit de uitgevoerde quickscan van 15 april 2020 (bureau Els & Linde) is gebleken dat er mogelijk kleine marters, huismussen en vleermuizen in het plangebied leven. Deze soorten genieten bescherming onder de Wet natuurbescherming. Plan ruimte heeft daarom aan Natuurlijke Zaken gevraagd om een nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van beschermde kleine marters (wezel, hermelijn, bunzing), boomarter, huismus en het voorkomen van vleermuizen.

1.2 Doel

Doel van het onderzoek is het verkrijgen van inzicht over het voorkomen van marters, huismussen en vleermuizen. Daarbij zijn de volgende vragen gesteld:

- Komen (kleine) marters, huismussen en vleermuizen in het plangebied voor?
- Welke soorten vleermuizen en marters (wezel, hermelijn, bunzing en boomarter) komen voor in het plangebied?

2 Plangebied

2.1 Plangebied

De Nieuw-Loosdrechtsedijk strekt zich van Nieuw-Loosdrecht uit tot en met het buurtschap Muyeveld en is in totaal ruim vier kilometer lang. Het plangebied ligt ten zuiden van deze weg en grenst aan het Natura 2000 gebied de Oostelijke Vechtplassen. Dit Natura 2000 gebied is een belangrijk broedgebied voor riet- en moerasvogels zoals roerdomp, purperreiger, woudaap en grote karekiet.

In het plangebied staat een woning, twee bijgebouwen (die momenteel gebruikt worden als woning) en een houten hooiberg. Langs de oprit staat een singel met volwassen populieren en een onderbegroeiing van braam, brandnetel en opslag van jonge populieren. Ook zijn er op het terrein meerdere rommelhoekjes met stapels hout aanwezig. Verder bestaat de tuin uit gazon en een uitgestrekte waterpartij wat in verbinding staat met de Breukeleveensche Plas. Naast de houten hooisluur ligt een weide waar paarden en schapen grazen. De omgeving rondom het plangebied wordt gekenmerkt door laagveenpercelen, gevarieerde houtsingels en enkele bosschages.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied (rode lijn).

3 Vervolgonderzoek marters

3.1 Methode

Van de mogelijk aanwezige marters worden de wezel, hermelijn en bunzing onder de kleine marters verstaan. Daarnaast heb je nog de boomarter, ze kunnen ongeveer 1,5 – 2 kg zwaar worden en leven bij voorkeur in de holtes van oude bomen. Alle bovengenoemde marters zijn in Noord-Holland bij wet beschermd. Dit houdt in dat deze soorten, zonder vrijstelling of ontheffing niet mogen worden gedood of verwond en dat vaste rustplaatsen niet mogen worden vernield of beschadigd.

In het plangebied kunnen wezel, hermelijn en bunzing verblijfplaatsen hebben. Voor de boomarter wordt er onderzocht of het plangebied mogelijk onderdeel is van zijn foerageergebied. Verblijfplaatsen van kleine marters zijn doorgaans moeilijk op te sporen. Holen van mollen en muizen kunnen als verblijfplaatsen dienen maar ook holle ruimtes onder gebouwen of struwelen kunnen uiterst geschikt zijn.

Om de eventuele aanwezigheid vast te stellen van marters worden er sporenbuizen en cameravallen in het potentieel geschikt leefgebied (habitat met voldoende dekking en holle ruimtes) geplaatst. Deze camera's en sporenbuizen moeten, conform het protocol, minimaal zes weken in het veld blijven staan. Gedurende deze zes weken worden de materialen meermaals onderzocht op functioneren. Het onderzoek moet worden uitgevoerd in de periode maart-augustus.

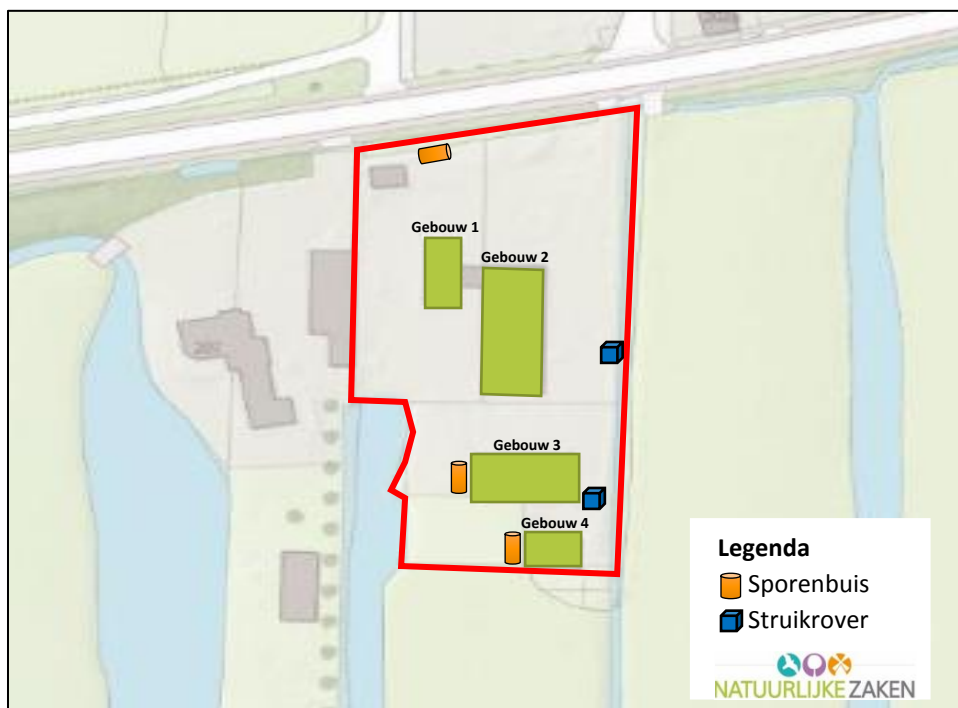
De sporenbuizen zijn op verschillende locaties geplaatst die mogelijk gebruikt worden door marterachtigen. Een sporenbuis bestaat uit een holle buis met daarin een stempelkussen waarmee diersporen zichtbaar gemaakt kunnen worden. Omdat wezel en hermelijn soms lastig zijn te onderscheiden op basis van pootafdrukken wordt er ook gewerkt met struikrovers en cameravallen. Daarnaast kunnen ook bunzing en boomarters met een struikrover worden vastgelegd. De struikrover is een grote buis met een holle ruimte waar een blikje sardientjes is geplaatst (voor geurverspreiding) met binnenin de buis een camera die bewegingen van dieren vastlegt. Hiermee wordt een holte met voedsel nagebootst en zullen marters aangetrokken worden. Zodra zij aan het blikje ruiken worden zij op camera vastgelegd.

In totaal hebben er op drie locaties sporenbuizen gelegen en op twee locaties een struikrover. De locaties van de sporenbuizen en cameraval zijn geselecteerd op basis van de meest geschikte omstandigheden in het plangebied voor kleine marters. Zo zijn de sporenbuizen geplaatst onder een dichtbegroeid braamstruweel, in de buurt van rommelhoekjes en in de nabijheid van gebouwen, die mogelijk als verblijfplaats kan functioneren. De struikrovers zijn geplaatst in de singel ten oosten van het plangebied, waar kleine marters zich veilig kunnen verplaatsen en tevens op zoek gaan naar voedsel en in de buurt van een rommelhoekje van gebouw 3 (zie figuur 3.1).

De materialen hebben in totaal 10 weken in het plangebied gestaan (van 13 juni tot 1 september) en zijn tussentijds regelmatig gecontroleerd op functioneren en nieuwe sporen.

Tabel 3.1 Periode waarin de verschillende materialen in het veld hebben gestaan.

Materiaal	Onderzoekperiode	Opmerking	Resultaten
Sporenbuizen	13 juni – 1 september	n.v.t.	Geen marterwaarnemingen
Struikrover	13 juni – 1 september	n.v.t.	Geen marterwaarnemingen

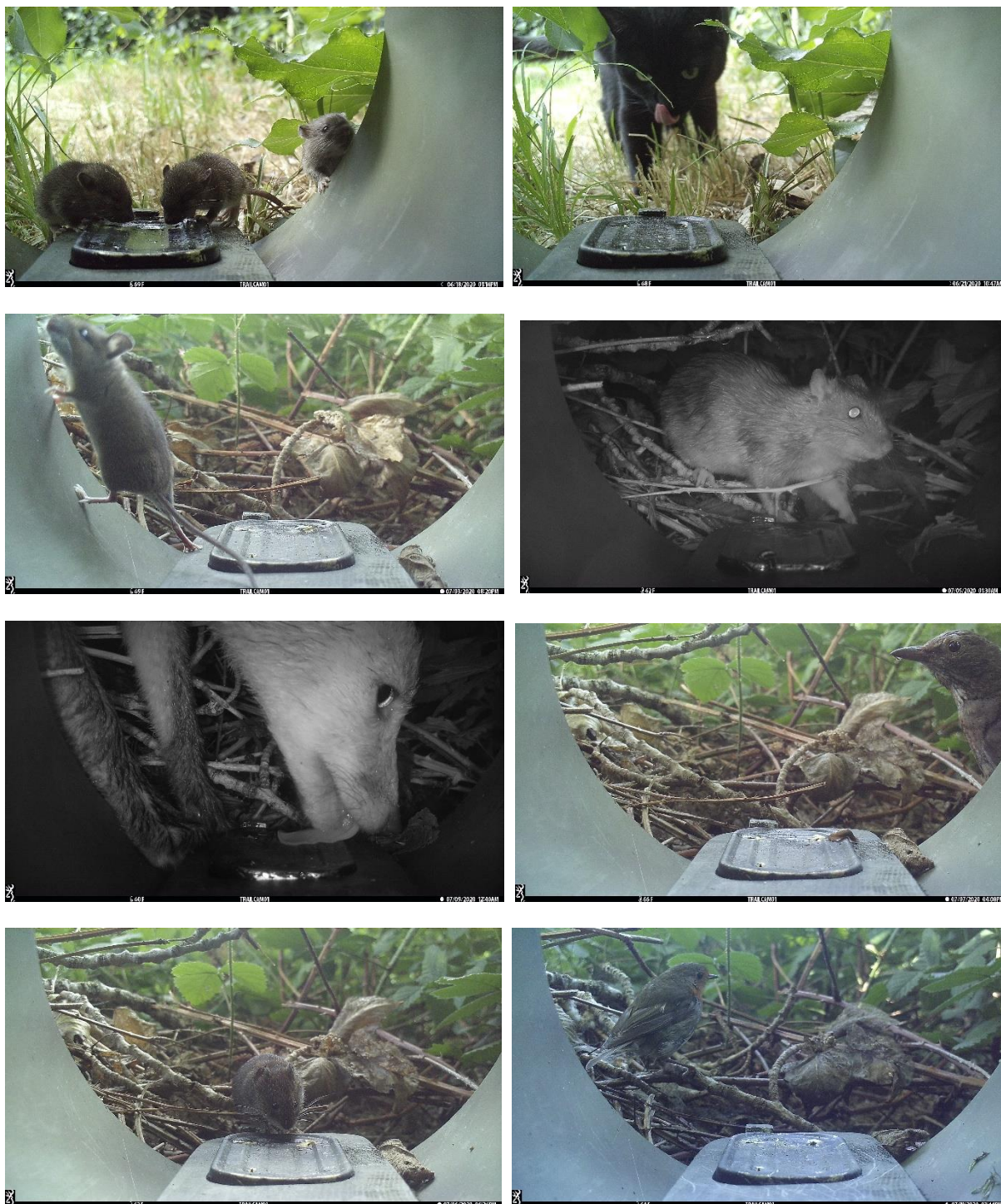
Figuur 3.1 Locaties van de toegepaste materialen voor het onderzoek.

Figuur 3.2 Enkele foto's van de gebruikte materialen in het plangebied.

3.2 Resultaten

In het plangebied zijn in de sporenbuizen en struikrovers geen sporen en waarnemingen van marterachtigen waargenomen. In totaal zijn er op de struikrover acht soorten vastgelegd waarvan zes zoogdieren en twee vogelsoorten. Het gaat om huiskat, vos, bruine rat, bosmuis, rosse woelmuis, veldmuis, merel en roodborst.

Figuur 3.3 Resultaten van verschillende diersoorten met behulp van de struikrover. Van linksboven naar rechts; jonge bruine ratten, huiskat, bosmuis, bruine rat, vos, merel, rosse woelmuis en roodborst.

4 Vervolgonderzoek vleermuizen

4.1 Methode

Om aan te tonen of het plangebied een functie heeft voor vleermuizen is er onderzoek gedaan. Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol van de Gegevens Autoriteit Natuur (2017). Tijdens de veldbezoeken is op basis van geluid en zicht geïnventariseerd. Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd door een deskundige op het gebied van vleermuizen. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname en- vertragingfunctie (Pettersson D240x) en een batlogger is de echolocatie die vleermuizen uitzenden, hoorbaar gemaakt. Aan de hand van deze echolocatie zijn veel vleermuizen direct op soort te brengen. De batlogger maakt van alle ultrasone geluiden opnames en deze kunnen geanalyseerd worden met behulp van Batexplorer. Door daarnaast zoveel mogelijk zichtwaarnemingen te verzamelen, is bepaald welke functies het gebied voor welke soort heeft.

Vleermuizen gebruiken gedurende het jaar meerdere soorten verblijfplaatsen. Het is soortafhankelijk wanneer en in wat voor soort verblijfplaats een vleermuis zit en rond welk tijdstip dit gemonitord kan worden. Er is onderscheid gemaakt tussen foerageergebied, overvliegende soorten en verblijfplaatsen (paar-, zomer of kraamverblijven). In de kraamperiode (mei tot en met juli) zijn drie veldbezoeken uitgevoerd om te zoeken naar verblijfplaatsen, één in de vroege ochtend en twee in de avond. Er wordt met name gekeken of de vier gebouwen kunnen functioneren als verblijfplaats. In de paarperiode (half augustus tot en met september) zijn twee veldbezoeken geweest om te luisteren naar paarroepen van vleermuizen waarmee paarterritoria of paarverblijven kunnen worden vastgesteld.

Tijdens alle veldbezoeken waren de weersomstandigheden gunstig om het vleermuisonderzoek uit te voeren, te weten weinig wind en niet te koud, zie tabel 4-1.

Tabel 4-1. Data veldbezoeken en weersomstandigheden

Datum	Tijdstip	°C	Functie	Resultaat
13-06-2020	21:00 – 23:45	18	Z F K O	F = gewone- en ruige dwergvleermuis O = laatvlieger en rosse vleermuis
29-06-2020	03:30 – 05:30	15	Z F K O	K = Verblijfplaats gewone dwergvleermuis F = gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis
13-07-2020	21:30 – 23:30	16	Z F K O	K = Verblijfplaats 15 gewone dwergvleermuizen F = gewone dwergvleermuis O = Rosse vleermuis
01-09-2020	00:10 – 02:10	13	Z F O P	F = gewone dwergvleermuis en laatvlieger P = balts gewone dwergvleermuis, huis aan de overkant
21-09-2020	20:25 – 23:00	14	Z F O P	F = gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger P = balts gewone dwergvleermuis, huis aan de overkant
Z = zomerverblijfplaats, K= kraamverblijfplaats, O= overvliegend, F= foerageergebied en P = paarverblijfplaats				

4.2 Resultaten vleermuizen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn de volgende vier soorten vleermuizen waargenomen; gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) (zie tabel 4-2).

Tabel 4.2 geeft ter introductie van de bespreking van de resultaten inzicht in het totaal aantal waarnemingen per soort, functie en maand, zodat er een indruk ontstaat van de absoluut aantallen waarnemingen per soort. De gewone dwergvleermuis is de talrijkste soort, het aantal waarnemingen van de ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis ontlopen elkaar niet veel. Hoogst waarschijnlijk gebruiken rosse vleermuizen de lijnvormige houtsingels ten zuiden van het plangebied als vliegroute.

Tabel 4-2: Aantal waargenomen vleermuizen per soort, per maand en per functie

Periode	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Som
Aantal veldbezoeken	2	1	-	2	5
Foeragerend					
Gewone dwergvleermuis	5	5	-	6	16
Ruige dwergvleermuis	1	0	-	1	2
Laatvlieger	1	0	-	2	3
Rosse vleermuis	2	2	-	1	5
In/uitvlieg					
n.v.t.	-	15	-	-	15
Overvliegend					
Gewone dwergvleermuis	-	-	-	-	-
Ruige dwergvleermuis	-	-	-	-	-
Laatvlieger	-	-	-	-	-
Rosse vleermuis	2	2	-	-	4
Meervleermuis	-	-	-	-	-
Zwermend / baltsend					
Gewone dwergvleermuis	-	3	-	2*	4

*Balts is rondom het huis aan de overkant van het plangebied.

4.2.1 Per soort

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest algemeen voorkomende vleermuis in Nederland. Ook tijdens dit onderzoek is de gewone dwergvleermuis het vaakst waargenomen. Gewone dwergvleermuizen maken jaarrond gebruik van gebouwen als verblijfplaats en in enkele gevallen gebruiken ze boomholtes. Zijn voedsel bestaat voornamelijk uit muggen en nachtvinders. Ze vinden hun voedsel in parken, loofbossen, houtwallen en beschutte waterpartijen (BIJ12, 2017).

Foerageergebied

In en rond het plangebied waren houtwallen en beschutte waterpartijen aanwezig en op deze plaatsen zijn ook meerdere foeragerende dwergvleermuizen waargenomen. Van alle soorten is de gewone dwergvleermuis het vaakst waargenomen.

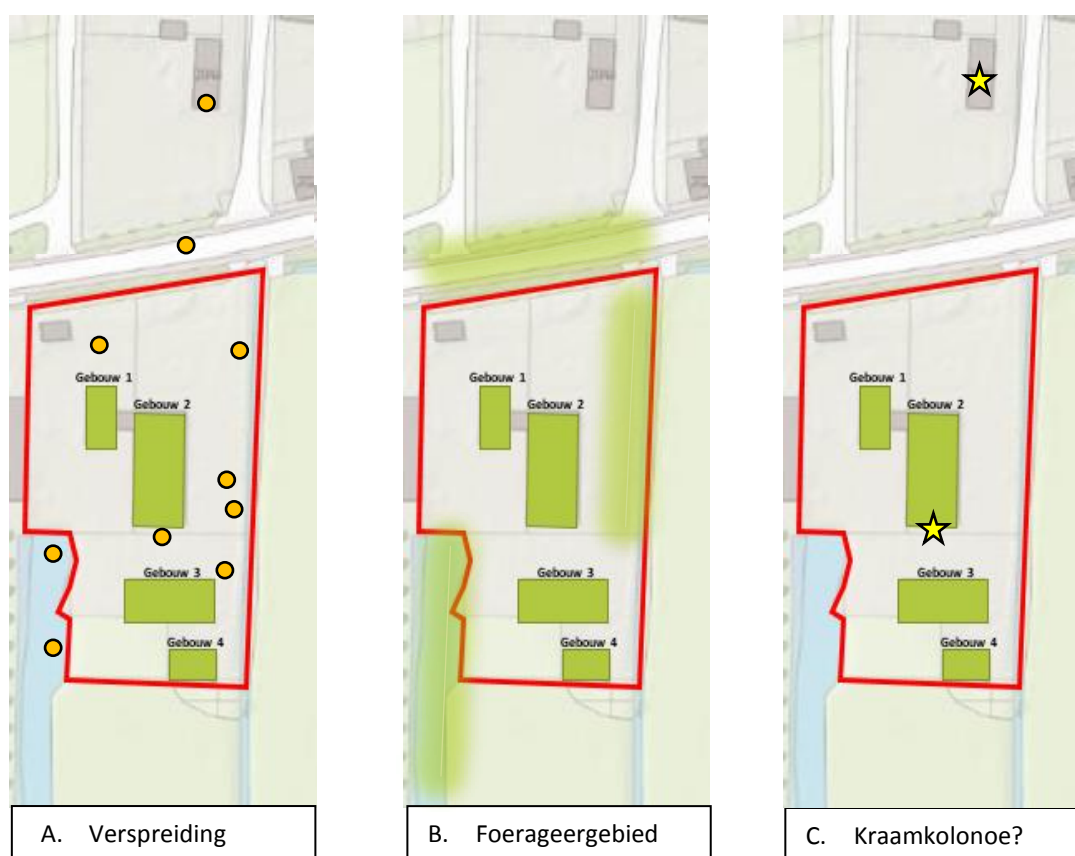
Verblijfplaatsen

Tijdens het eerste ochtendbezoek tijdens de kraamperiode zijn er zwermende gewone dwergvleermuizen aangetroffen in het plangebied. Om een beter beeld te krijgen van het exacte aantal dieren is er tijdens het derde bezoek in de avond gekeken naar uitvliegende dieren. In totaal zijn er 15 uitvliegende gewone

dwergvleermuizen waargenomen in het zuidelijke deel van gebouw 2. In de overige gebouwen zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen. Tijdens paarperiode werd er balts gehoord aan de overkant van het plangebied. Het is bekend dat gewone dwergvleermuizen tot een afstand van 200 meter kunnen roepen vanaf hun paarverblijfplaats. Tijdens het tweede bezoek is op exact dezelfde locatie als tijdens het eerste bezoek balts gehoord. Het paarverblijf zit in het huis aan de overkant van het plangebied. In het plangebied zijn verder geen baltsende vleermuizen waargenomen.

Conclusie

- Talrijkste soort (Figuur 4-3A);
- Kraamverblijf met 15 individuen aanwezig in zuidelijke deel van gebouw 2 (Figuur 4-3C);
- Baltslocatie in het huis tegenover het plangebied (Figuur 4-3C);
- Het belangrijkste foerageergebied is rondom de laanbeplanting en waterpartij (Figuur 4-3.B).

Figuur 4-3: Van de gewone dwergvleermuis is de kraamkolonie, verspreiding, het foerageergebied en de baltsplaatsen weergegeven.

Ruige dwergvleermuis

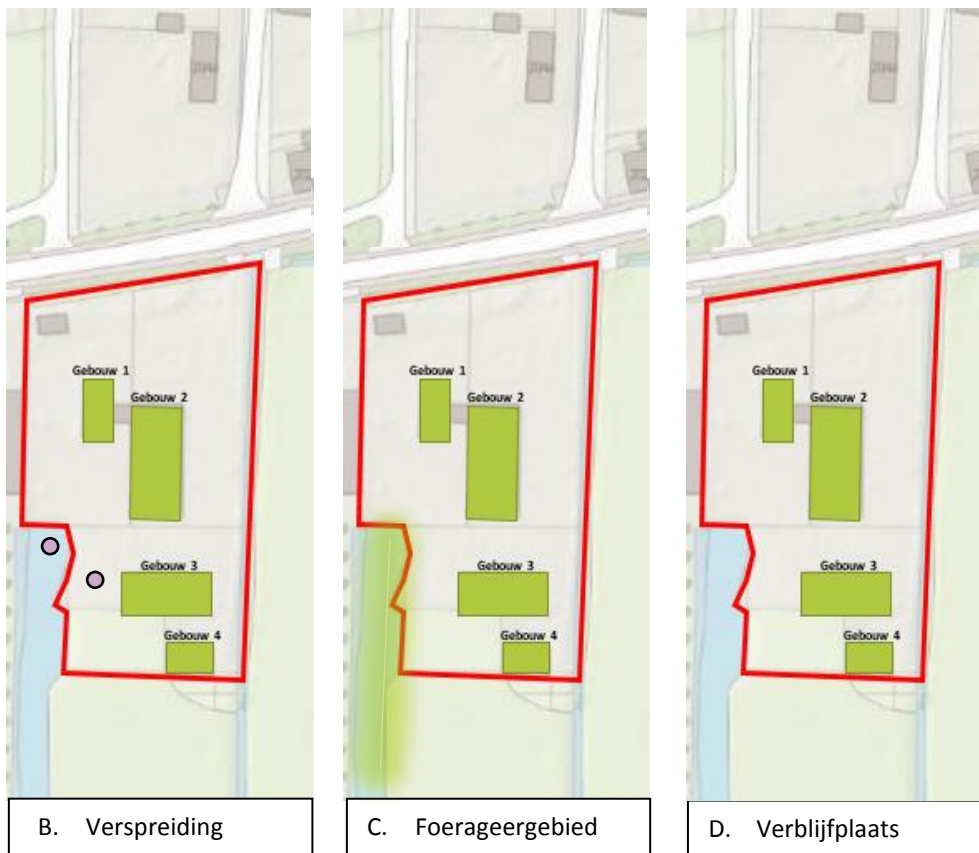
Ruige dwergvleermuizen eten net zo als gewone dwergvleermuizen voornamelijk vliegende insecten. Ze jagen meestal boven water, langs bosranden en een enkele keer in een woonwijk. In het onderzoeksgebied zijn tijdens twee veldbezoeken ruige dwergvleermuizen aangetroffen. Dit betroffen foeragerende dieren.

Verblijfplaatsen

In september is er gezocht naar paarverblijven. In tegenstelling tot gewone dwergvleermuizen, verblijven ruige dwergvleermuizen bij voorkeur in kieren en holtes van bomen. Tijdens dit onderzoek zijn geen baltsende ruige dwergvleermuizen waargenomen. Ook zijn er gedurende de kraamperiode geen verblijfplaatsen aangetroffen.

Conclusie

- Geen kraamverblijven aangetroffen (Figuur 4-4C);
- Geen baltsplaatsen (Figuur 4-4C);
- Is foeragerend aangetroffen boven de waterpartij (Figuur 4-4B).

Figuur 4-4: Van de ruige dwergvleermuis is de verspreiding, het foerageergebied en de baltsplaatsen weergegeven.

Laatvlieger

De laatvlieger zoekt voornamelijk naar voedsel in open tot halfopen landschappen. Net zoals dwergvleermuizen jagen laatvliegers voornamelijk op grote insecten zoals kevers, nachtvlinders en muggen.

Verblijfplaatsen

De verblijfplaatsen van de laatvlieger bestaan uit zolders en spouwmuren van gebouwen. In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van laatvliegers gevonden.

Foerageergebied

De soort is minder talrijk en op enkele plaatsen zijn foeragerende laatvliegers waargenomen. Ze foerageerde boven het open perceel waar paarden graasden.

Conclusie

- Geen kraamverblijven aangetroffen (Figuur 4-5C);
- Geen paarverblijven (Figuur 4-5C);
- Belangrijkste foerageergebied was ten zuiden van het plangebied (Figuur 4-5B).

Figuur 4-5. Weergave van de verspreiding, het foerageergebied, vliegroutes en baltsplaatsen van laatvlieger.

Rosse vleermuis

De rosse vleermuis is een van de grootste soorten van Nederland. De vlucht van de rosse vleermuis doet enigszins denken aan die van de gierzwaluw: hoog en snel. De afstand tussen dagrustplaats en jachtgebied wordt in de regel in een snelle rechte vlucht afgelegd, op een hoogte van honderd meter of meer.

Jachtplaatsen liggen meestal in open terrein, waar met snelle duiken op insecten gejaagd wordt. De rosse vleermuis jaagt vooral boven water en moerassige gebieden en jaagt ook wel bij straatverlichting. De prooien bestaan vaak uit grote kevers en nachtvlinders, maar ook wel uit kleine, in zwermen vliegende dansmuggen. Jachtperiodes liggen vooral in de avond- en ochtendschemering, en duren ongeveer een uur. Tussentijds keren de dieren terug naar hun verblijfplaatsen. Zowel solitaire mannetjes, groepen vrouwtjes met jongen, als dieren in winterslaap gebruiken boomholten als onderkomen (vleermuisnet.net).

In het plangebied zijn meerdere rosse vleermuizen waargenomen. Hoogstwaarschijnlijk gebruiken ze de houtsingels als vliegroute en gebruiken dit tevens als foerageergebied. Ze vliegen hier parallel aan en werden zowel vroeg in de avond als laat in de ochtend waargenomen. Vermoedelijk bevindt hun verblijfplaats zich ergens in het zuiden ten opzichte van het plangebied. Ze foerageren vaak op grote hoogte, soms op meer dan 100 meter. In het plangebied zijn geen verblijf- en baltsplaatsen gevonden.

Conclusie

- Geen kraam- of verblijfsplaatsen aanwezig (Figuur 4-6C);
- Geen baltsplaatsen (Figuur 4-6C);
- Foerageert parallel ten opzicht van de houtsingels in de omgeving (Figuur 4-6B).

Figuur 4-6. Weergave van de verspreiding, het foerageergebied, vliegroutes en baltsplaatsen van de rosse vleermuis.

5 Vervolgonderzoek huismus

De huismus is een broedvogel die zich met name in dorpen en steden vestigt maar ook boerderijen zijn zeer geschikte locaties. Ze broeden van eind maart tot en met eind augustus en doen dat bij voorkeur in kolonieverband. Ze nestelen onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Naast hun broedgebied zijn ze ook afhankelijk van hun foerageergebied waarbij ze de voorkeur hebben voor rommelige tuinen met struikgewas, schuurtjes en weilanden met vee. Ze voeden zich met de zaden van grassen, insecten, bessen en bloemknopen. Huismussen kennen twee type verblijfplaatsen; waaronder hun nestplaats en hun rustplaats tijdens de winter.

5.1 Methode

In het plangebied is gekeken naar de aanwezigheid van huismussen. De optimale periode om dit te onderzoeken is tussen 1 april en 15 mei waarin twee veldbezoeken hebben plaatsgevonden of tussen 10 maart en 20 juni met vier gerichte veldbezoeken. Daarnaast kunnen er ook tussen april en september onderzoek gedaan worden voor nestindicatieve waarnemingen. Uit de quickscan van 15 april 2020, uitgevoerd door bureau Els & Linde is gebleken dat het plangebied geschikt is voor huismussen om zich op te houden. Er zijn geen huismussen of sporen van huismussen aangetroffen op, rond en in de directe omgeving tijdens de quick scan.

Om er zeker van te zijn dat dit klopt is er naast de aanwezigheid van kleine marters en vleermuizen ook gekeken naar de aanwezigheid van huismussen. Deze veldbezoeken hebben plaatsgevonden op zaterdag 13 juni, maandag 29 juni, maandag 13 juli en vrijdag 24 juli. Tijdens deze veldbezoeken is er gekeken naar sporen en waarnemingen van huismus.

5.2 Resultaten

In het plangebied zijn tijdens de veldrondes geen waarnemingen of sporen van huismussen gevonden. Er zijn wel andere zangvogels waargenomen zoals koolmees, pimpelmees, tjiftjaf, merel en vink. Op basis van dit onderzoek en de quick scan wordt geconcludeerd dat er geen huismussen op het plangebied verblijven.

6 Samenvattende conclusie

In hoofdstuk 3, 4 en 5 zijn de resultaten beschreven van het vervolgonderzoek naar marters, vleermuizen en huismussen. Hieronder een samenvatting van de belangrijkste conclusies.

Marterachtige en huismus

Het onderzoek naar marterachtige en huismus heeft gedurende een lange onderzoeksperiode geen waarnemingen van deze soorten opgeleverd, de aanwezigheid kan derhalve worden uitgesloten. Wel zijn er andere zoogdieren en broedvogels aangetroffen maar geen van deze soorten heeft een beschermde status. De geplande werkzaamheden zullen geen effect hebben op (verblijfplaatsen van) huismussen en/of marterachtigen.

Vleermuizen

In het plangebied zijn vier verschillende soorten vleermuizen waargenomen. Het gaat hier om de laatvlieger, rosse vleermuis en ruige- en gewone dwergvleermuis. De meeste soorten gebruiken het plangebied als foerageergebied. Alleen van de rosse vleermuis is een vliegroute vastgesteld. Deze soort gebruikt de lijnvormige houtsingels als vliegroute ten zuiden van het plangebied.

Tijdens de kraamperiode is er een kraamverblijfplaats gevonden van de gewone dwergvleermuis. In totaal zijn er vijftien vleermuizen geteld die hier gebruik van maakten. Tijdens de paarperiode zijn geen baltsplaatsen in het plangebied aangetroffen. Wel is er aan de overkant van de weg balts van de gewone dwergvleermuis vastgesteld bij een woning. Onderstaande tabel geeft overzichtelijk weer wat de resultaten zijn per soort.

Tabel 6.1. Samenvattende tabel met aanwezige vleermuissoorten en het gebruik van het plangebied.

Soort	Foerageergebied	Vliegroute	Verblijfplaats
Gewone dwergvleermuis	X	-	X kraamkolonie
Ruige dwergvleermuis	X	-	-
Laatvlieger	X	-	-
Rosse vleermuis	X	X	-

Als gebouw twee verbouwd of gesloopt gaat worden, verdwijnt er een kraamverblijf voor de gewone dwergvleermuis.

Het beschadigen, vernielen of verstoren van voortplantingsplaats of rustplaats kan op verschillende manieren mogelijk voorkomen worden. Bijvoorbeeld door het op een andere wijze of plek uitvoeren van de activiteiten, door het toepassen van zorgplichtmaatregelen of door het nemen van maatregelen gericht op de gewone dwergvleermuis. Ook door het afzien van het uitvoeren van de activiteiten op de betreffende plek kan dit voorkomen worden. Een kraamverblijf is een wettelijk beschermde locatie, voor het verstoren van deze vaste- rust en verblijfplaats is een ontheffing noodzakelijk.

Om deze ontheffing te krijgen zullen maatregelen genomen moeten worden om de verstoring zo minimaal mogelijk te houden. Het gaat om mitigerende maatregelen (bv niet werken in de kwetsbare periode) en compenserende maatregelen (aanbieden meerdere vervangende verblijfplaatsen) die genomen moeten worden. Deze moeten vastgelegd in een activiteitenplan die als bijlage dient bij de ontheffingsaanvraag..

6.1 Maatregelen

Voor het verlies van de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis dienen vervangen verblijfplaatsen gerealiseerd te worden. Deze verblijfplaatsen moeten in de nabije omgeving van het te verwijderen gebouw hangen, zo mogelijk binnen 100 meter, anders binnen 200 meter. Er wordt aangeraden om 2 soorten verblijven te realiseren. Optimaal is om binnen het nieuwe bouwwerk een verblijf te realiseren, bv in een spouwmuur,

inbouw vleermuiskast. Ook kunnen onder betimmeringsplaten aan de buitenzijde verblijfplaatsen gecreëerd worden.

Literatuur

Rapporten

BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. BIJ12, Utrecht

Dietz, C., O. von Helversen en D. Nill. 2011. Vleermuizen Alle soorten Europa en Noordwest Afrika, Tirion Natuur, Baarn

Jonker, N. 2016. Handreiking wezel, hermelijn en bunzing. Wezel. Provincie Noord-Holland Noord. Haarlem.

Hoogeboom, D.M., Visbeen, F., Wondergem, J. & Ruitenbeek, W. (2014). Atlas van de Noord Hollandse zoogdieren. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Noordhollandse Zoogdierstudiegroep (NOZOS) Alkmaar.

Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het Landschap. Schuyt & Co. Haarlem.

Nieuwhof, M. (2020) Quicksan ecologie Nieuw Loosdrechtsedijk 205A te Loosdrecht. Els & Linde B.V., Hilversum.

Websites

maps.noord-holland.nl

www.waarneming.nl

www.telmee.nl

www.bij12.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage I Tabellen beschermde soorten in Noord-Holland

Grondgebonden zoogdieren

Soort	Artikel	Biotoop	Regio
Boommarter	3.10	Oude bossen en landgoederen	In oude bossen, voornamelijk duinbossen, Amsterdamse bos, Het Gooi en Robbenoordbos
Bruinvis	3.5	Noordzee en Waddenzee	Noordzee en Waddenzee
Bunzing	3.10	Kleinschalig landschap met schuilmogelijkheden en water in oude hopen van o.a. konijnen, holtes en opslag	Gehele provincie m.u.v. Texel
Damhert	3.10	Open- en half open landschappen	Duinen van Zuid-Kennemerland, duinen tussen Egmond en Noordzeekanaal
Das	3.10	Kleinschalig natuurlandschap, flink areaal en toegang tot bemeste weilanden	Het Gooi
Eekhoorn	3.10	Bos met voldoende zaaddragende bomen	Het Gooi, bossen rond Amsterdam, Duingebied
Gewone zeehond	3.10	Zoute wateren	Waddenzee, Noordzee
Grijze zeehond	3.10	Zoute wateren	Waddenzee, Noordzee
Hermelijn	3.10	Nagenoeg elke biotoop met voldoende kleine zoogdieren als prooi	Gehele provincie. Voornamelijk Zaanstreek, Waterland en Vechtplassengebied.
Noordse woelmuis	3.5	Veenweide en natuurterreinen	Gebied tussen Hoorn, Alkmaar, Haarlem en Amsterdam en op Texel.
Otter	3.5	Moerasgebieden	Naardermeer en Vechtplassen
Steenmarter	3.10	Bos, stedelijke- en agrarische gebieden met voldoende voedsel en schuilplaatsen	Sporadisch
Waterspitsmuis	3.10	Heldere wateren, moerasgebieden, natte duinvalleien, rietkragen, verlandingszones	Zeldzaam aanwezig in gehele provincie
Wezel	3.10	Gevarieerde weidegebieden, akkergebieden, bossen, moerassen, weidegebieden. Voldoende kleine zoogdieren	Gehele provincie m.u.v. Texel

Vleermuizen

Soort	Artikel	Biotoop	Regio
Franjestaart	3.5	Naaldbossen, andere bostypen, bosranden, kapvlakten, weilanden, drassig terrein	Bunkers Amsterdamse Waterleidingduinen en Zuid-Kennemerland. Rond Hilversum
(Gewone) Baardvleermuis	3.5	Parkachtige landschappen met stromend water en oevervegetatie	Met name Duingebied, Gooi. Sporadisch in hele provincie
Gewone dwergvleermuis	3.5	Van agrarisch gebied en bos tot dichtbevolkte steden. Voornamelijk kiervormige ruimten	Gehele provincie
Gewone grootoorvleermuis	3.5	Loofbos, gemengd bos, holle bomen en gebouwen	Met name Duingebied, Gooi. Sporadisch in hele provincie
Kleine dwergvleermuis	3.5	Waterrijke gebieden: oeverbossen, laagland en wateren. Gebouwbewoner	Enkele sporadische waarnemingen
Laatvlieger	3.5	Gebouwen: huizen in dorpen en steden, boerderijen. Open landschap	Gehele provincie
Meervleermuis	3.5	Spouwmuren van huizen rond sloten, kanalen, meren en plassen	Gehele provincie
Rosse vleermuis	3.5	Oude holle bomen: beuken en eiken in landgoederen en in andere bossen	Gehele provincie

Ruige dwergvleermuis	3.5	Gemengde loofbossen en parken	Gehele provincie
Tweekleurige vleermuis	3.5	Open gebieden of in waterrijke nieuwbouw- en villawijken op voormalige agrarische grond	Enkele sporadische waarnemingen
Watervleermuis	3.5	Oude loofbomen in de buurt van waterpartijen. Landgoederen en buitenplaatsen	Gehele provincie
Kommavlinder	3.10	Duinen, schrale grasvegetaties	Duingebied, Texel
Sleedoornpage	3.10	Groensingels in stedelijk gebied	Het Gooi

de zakelijke dienstverlening van Landschap

Landschap Noord-Holland

Postbus 222

1850 AE Heiloo

Tel. 088 - 006 44 00

www.landschapnoordholland.nl

info@landschapnoordholland.nl